Provincie Noord-Brabant

Statenvoorstel 45/20 A

Voorgestelde behandeling	:	
Agendavergadering	:	18 mei 2020
PS-vergadering	:	

Datum
7 april 2020
Documentnummer
GS: 4683759
PS: 4685463

Onderwerp
Perspectiefnota 2020

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting
In het kader van de financiële verordening 2020, stellen wij jaarlijks een perspectiefnota op. De perspectiefnota bevat het meerjarig financieel perspectief en financieel kader, inclusief afweegbare ruimte. Tevens bevat de perspectiefnota de strategische en beleidsmatige koers, als startpunt van de begroting. Kortom, de perspectiefnota markeert de start van de P&C-cyclus en is het moment waarop uw Staten provinciebreed beleid en de daarvoor gewenste middeleninzet richtinggevend tegen elkaar afwegen.

Deze perspectiefnota wordt geschreven onder het gesternte dat er geen meerderheidscoalitie is en er onderhandelingen gaande zijn. Bij de afronding van de perspectiefnota had het Coronavirus Brabant in zijn greep, met een grote impact op de Brabantse samenleving en economie. Daar de voorstellen voor beleidsinterventies (bestuursopdrachten) reeds in de begroting 2020 zijn verwerkt, hebben wij de perspectiefnota 2020 beleidsarm opgesteld. Wel schetsen wij in deze perspectiefnota wel welke autonome ontwikkelingen wij zien én hoe Brabant ervoor staat. Daarnaast rapporteren wij over de voortgang in de totstandkoming en (meerjarige) uitvoering van de door Provinciale Staten vastgestelde bestuursopdrachten.

Aangaande de consequenties van de Coronacrisis hebben wij deze in deze perspectiefnota inhoudelijk buiten beschouwing gelaten omdat we op dit moment de implicaties nog niet volledig kunnen doorgronden. Wel stellen wij voor – gezien de onzekerheden die de Coronacrisis met zich meebrengt – de financiële buffer hiervoor te verhogen.

Los van de mogelijke gevolgen van de Coronacrisis zien wij nu onder meer aandachtspunten in onze water- en natuurkwaliteit, veiligheid en de krapte op de woning- en arbeidsmarkt.

Naast de staat van Brabant geven wij u in de perspectiefnota de stand van zaken van de zes bestuursopdrachten zoals u die tijdens uw begrotingsvergadering van 8 november 2019 aan ons College heeft verstrekt. Concreet gaat het dan om de actualisatie van de zogeheten 'trendbreuken':

a. het versterken van onze duurzaam concurrerende innovatieve economie;
b. het veilig en weerbaar maken van Brabant;
c. het toekomst klaar maken van Brabant voor nieuwe vormen van mobiliteit;
d. het stoppen van de verdroging met een waterrobuuste inrichting van Brabant;
e. het versnellen van de energietransitie;
f. het terugdringen van het woningtekort en de leegstand;
g. het versterken van het blijfklimaat in Brabant.

Tevens is de actuele stand van zaken opgenomen van de zevende trendbreuk 'het versnellen van de energietransitie'. Hiervoor is bij de begroting geen bestuursopdracht verleend omdat het uitvoeringsprogramma al is vastgesteld.

Reeds met de begroting is aangekondigd dat de komende periode, mede als gevolg van het aflopen van de Essent-middelen en teruglopende inkomsten uit vermogen, de provinciale financiële ruimte afneemt. In de perspectiefnota is een actualisatie van het meerjarig financieel perspectief opgenomen, evenals de aanpak hoe wij de komende periode toewerken naar een structureel begrotingsevenwicht.

Het voorstel

a. Richting te geven aan de strategische koers en GS opdracht te geven daarmee aan de slag te gaan
b. De vrije begrotingsruimte van €27,1 mln toe te voegen aan de 'knelpuntenbuffer' waarmee een totale buffer van €31,2 ontstaat.
c. Kennis te nemen van de Onderzoeks- en Adviesagenda 2020 (als bijlage bij dit voorstel opgenomen)

Aanleiding

In het kader van de financiële verordening stellen wij jaarlijks een perspectiefnota op. De perspectiefnota bevat het meerjarig financieel perspectief en financieel kader, inclusief afweegbare ruimte. Tevens bevat de perspectiefnota de strategische en beleidsmatige koers, als startpunt van de begroting.

De perspectiefnota 2020 is de eerste perspectiefnota na de verkiezingen voor Provinciale Staten in 2019. Daar de voorstellen voor beleidsinterventies (bestuursopdrachten) reeds bij de begroting 2020 zijn opgenomen, is deze perspectiefnota beleidsarm opgesteld. Op dit moment laten we daarom het

initiatief voor het uitzetten van de strategische en beleidsmatige koers bij uw Staten. Om Provinciale Staten in staat te stellen juiste keuzes te maken, schetsen wij hieronder de staat van Brabant. Om deze staat inzichtelijk te houden, maken we gebruik van een beperkt aantal indicatoren die we uitzetten in de tijd (gaat het beter/slechter dan voorheen) en in vergelijking met andere provincies. Dit is wellicht een versimpeling van de werkelijkheid. Het gaat in deze staat vooral om het schetsen van een beeld, een richting waarbij we het over het algemeen kunnen stellen dat het relatief goed met Brabant gaat.

Bij de perspectiefnota is, conform eerdere toezegging, de onderzoeks- en adviesagenda 2020 als separate bijlage bijgevoegd. Deze onderzoeks- en adviesagenda wordt jaarlijks opgesteld met als doel op basis van kennis te kunnen sturen. De onderzoeks- en adviesagenda sluit aan op de indeling van de in de perspectiefnota opgenomen 'Staat van Brabant'. Zowel de 'Staat van Brabant' als de onderzoek- en adviesagenda is opgebouwd rond de zes maatschappelijke opgaven en de ontwikkelingen daarbinnen. In de onderzoeks- en adviesagenda is een kort overzicht van beleidsvormende of evaluatieve onderzoeken opgenomen, evenals de adviesvragen aan BrabantAdvies zoals we die op dit moment voorzien in 2020. De agenda is geen statisch instrument, gaandeweg het jaar kunnen nog nieuwe, concrete onderzoeken en adviesvragen worden toegevoegd. Uw Staten zijn uitgenodigd om nu of later dit jaar onderzoeks- dan wel adviesvragen toe te voegen. In deze onderzoeks- en advies agenda zijn, tot slot, tevens de voorgenomen verkenningen van BrabantKennis opgenomen.

Bevoegdheid
Het vaststellen van de perspectiefnota betreft een bevoegdheid van Provinciale Staten.

Doel
Middels de perspectiefnota geven PS richting aan de verdere invulling van de door de provincie te volgen strategische en beleidsmatige koers. De perspectiefnota markeert de start van de P&C-cyclus en is het moment waarop PS provinciebreed beleid en de daarvoor gewenste middeleninzet richtinggevend tegen elkaar afwegen. Vanwege de huidige politiek-bestuurlijke situatie is de perspectiefnota 2020 beleidsarm.

Argumenten
1. *Provinciale Staten aan het stuur*

Een beleidsarme perspectiefnota stelt uw Staten in de gelegenheid het College van Gedeputeerde Staten richtinggevende opdrachten mee te geven en deze verder te laten uitwerken in het kader van de begroting 2021.

2. *Toewerken naar een structureel begrotingsevenwicht*

De provinciale financiële ruimte zal de komende jaren afnemen. Dit vraagt om het ontwikkelen van een aanpak om komende jaren toe te groeien naar een

nieuw structureel begrotingsevenwicht. Het College van GS zal hiermee aan de slag gaan en bij eventuele te maken keuzes bij u terugkomen. Conform de toezegging bij de begroting 2020, zal in de begroting 2022 een passage opgenomen worden over de wijze waarop GS voorstellen hoe om te gaan met de restant middelen van Essent. Op basis hiervan kunnen PS bij de begrotingsbehandeling van de begroting 2022 met GS hierover in gesprek gaan.

3. Actualisatie meerjarige financieel perspectief
In de Perspectiefnota actualiseren wij het meerjarig financieel perspectief voor:
- consequenties van eerdere besluitvorming;
- de inkomstenramingen opcenten MRB en Provinciefonds op basis van de meest recente informatie;
- de raming van de stelpost indexatie op basis van de meest recente informatie.

Hieruit resulteert een vrije begrotingsruimte van € 27,1 mln voor deze bestuursperiode. Wij stellen voor deze vrije begrotingsruimte toe te voegen aan de knelpuntenbuffer.

Kanttekeningen
1. Perspectiefnota is een momentopname
De perspectiefnota komt tot stand in politiek-bestuurlijke onzekere tijden, alsook in een tijd van crisis (Corona). Ontwikkelingen gaan daarnaast snel. Met deze perspectiefnota geven wij u een aantal handvatten om richting te geven aan de koers voor het komend jaar. Een eventueel nieuw bestuursakkoord of autonome ontwikkelingen zoals de Coronacrisis kunnen er echter toe leiden dat er bijstellingen noodzakelijk zijn.

2. Beperkte financiële ruimte vraagt om scherpe keuzes
Het teruglopen van de financiële ruimte maakt ook dat ambities soms moeten worden bijgesteld en scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Het vraagt dat u nu kiest voor die zaken die het meeste impact hebben op het dichterbij brengen van de provinciale ambities en doelen.

Financiën
De actualisatie van het meerjaren financieel perspectief is opgenomen in hoofdstuk 4 van deze perspectiefnota.

Klimaat
Er is een paragraaf ‘klimaatproof’ opgenomen in hoofdstuk 2 van deze perspectiefnota.

Europese en internationale zaken
Niet van toepassing

Planning
Bespreking in de vergadering van Provinciale Staten van 15 mei a.s.

Datum
7 april 2020
Documentnummer
GS: 4683759
PS: 4685463

Bijlagen
- Perspectiefnota 2020
- Onderzoeks- en Adviesagenda 2020

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw C. Thomassen, (06) 27 74 50 58, cthomassen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw N.H.C.A. Wijnen, (06) 10 38 71 34, nwijnen@brabant.nl.